

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER FINANSÓW

WU3/0310/3/GRW/2011/BMI9-902

Warszawa, dnia 14 lutego 2011 roku

22 271 / 11
DAS.
15.02.2011

Pan

Michał Boni

Minister – Członek Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Do przesłanego przy piśmie znak SMB-10-1(2)/2011 z dnia 24 stycznia br. projektu ustawy *o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych* zgłaszam następujące uwagi.

A. Uwagi ogólne

1. Poddaję pod rozwagę propozycję, na tym etapie, przyjęcia rozwiązania obliczania i wypłaty emerytur z subkonta prowadzonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS i tym samym rezygnację ze zmian zawartych w ustawie o emeryturach kapitałowych ze względu na to, iż dotychczas nie rozwiązana pozostała kwestia wypłaty emerytur dożywotnich z II filara, oraz z tych przepisów które są ich konsekwencją w innych ustawach. Taka zmiana byłaby zgodna z informacją w uzasadnieniu o konieczności pilnego rozpoczęcia prac zmierzających do stworzenia systemu wypłat świadczeń dożywotnich z II filara systemu emerytalnego.
2. Jako alternatywę dla obecnych i zawartych w projekcie ustawy rozwiązań w zakresie dziedziczenia pragnę zaproponować, by w przypadku śmierci ubezpieczonego, środki zgromadzone przez niego na nowym subkoncie prowadzonym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych dopisywać do subkonta małżonka zmarłego, uposażonych lub spadkobierców, a w przypadku braku takiego konta - tworzyć je, zmieniając jednocześnie przepisy o wypłatach przy dziedziczeniu z OFE na idące w kierunku wypłaty w gotówce małżonkowi zmarłego, uposażonym lub spadkobiercom 100% środków zgromadzonych na koncie.
Rozwiązanie takie dawałoby uposażonym takie same należności w ramach całego II filaru, byłoby jednak rozwiązaniem prostszym i tańszym.

kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura (Dz. U. Nr 222, poz. 2205, z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem PTE ustala co miesiąc zaliczkę na poczet kosztów Rzecznika Ubezpieczonych w wysokości 0,0071% sumy składek wpłaconych w danym miesiącu do OFE zarządzanego przez to PTE, przy czym sumę składek wpłaconych w danym miesiącu do OFE ustala się wg daty wpływu składek na rachunek danego funduszu.

W poniższej Tabeli 1 przyjęto prognozowaną wysokość składek odprowadzanych do OFE zgodnie z projektowanymi zmianami oraz prognozowaną wysokość ponoszonych przez PTE kosztów Rzecznika Ubezpieczonych w poszczególnych latach do 2020 r.

Tabela 1. Prognozowane koszty Rzecznika Ubezpieczonych ponoszone przez PTE w latach 2010-20 wg projektowanych zmian.

<i>Rok</i>	<i>Składka na II filar (mld zł)</i>	<i>Składka do OFE (mld zł)</i>	<i>Oplata na RU (mln zł)</i>
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
2010	23,0	23,0	1,63
2011	24,0	11,7	0,83
2012	25,7	8,1	0,58
2013	27,7	10,6	0,75
2014	29,8	12,7	0,90
2015	32,0	14,5	1,03
2016	34,4	15,6	1,11
2017	36,8	17,6	1,25
2018	39,3	18,8	1,33
2019	41,9	20,1	1,43
2020	44,6	21,4	1,52

Jak wynika z analizy danych przedstawionych w Tabeli 1, projektowane obniżenie poziomu składki przekazywanej do OFE spowoduje istotne obniżenie przychodów Rzecznika Ubezpieczonych z tytułu uiszczanych na jego rzecz opłat PTE. Należy zatem zaznaczyć, iż OSR projektu wymaga uzupełnienia co najmniej o analizę wpływu proponowanych zmian na działalność Rzecznika Ubezpieczonych.

Należy ponadto zauważyć, iż Rzecznik Ubezpieczonych wielokrotnie sygnalizował konieczność zwiększenia budżetu i zmiany wskazanego w ww. *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2003 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura*, wskaźnika, określającego wysokość zaliczek, wnoszonych przez zakłady ubezpieczeń i powszechne towarzystwa emerytalne.

W sprawie oceny skutków planowanych rozwiązań w stosunku do Rzecznika Ubezpieczonych i jego Biura zasadnym wydaje się uzyskanie opinii także samej zainteresowanej instytucji.

warunkach określonych w tym zezwoleniu, aby aktywa otwartego funduszu mogły być lokowane poza granicami kraju w papiery wartościowe emitowane przez spółki notowane na podstawowych giełdach rynków kapitałowych państw obcych będących członkami OECD lub innych państw obcych. Nie przewiduje również zmiany 5% maksymalnego limitu wartości aktywów OFE w „zagraniczne” kategorii lokat, wymienione w art.143 ust.1 ustawy o OFE.

Analizując powyższe pod kątem prawa Unii Europejskiej należy zwrócić uwagę na zakres i treść proponowanych przez projektodawcę zmian w kontekście zaawansowanego proceduralnie sporu, jaki toczy obecnie Komisja Europejska (KE) z Rzeczpospolitą Polską w zakresie dopuszczalności niektórych rozwiązań ustawy o OFE w zakresie polityki inwestycyjnej OFE (sprawa C-271/09). Komisja Europejska w skardze skierowanej do ETS wnosi o stwierdzenie, że poprzez utrzymywanie w mocy artykułów 143, 136 ust.3 i 136 ust.2 ustawy o OFE, które ograniczają inwestycje zagraniczne OFE, RP uchybiła jej zobowiązaniom wynikającym z Traktatowej swobody przepływu kapitału.

W ww. sprawie 16 grudnia 2010 r. odbyła się rozprawa przed ETS - w przeciągu 2-3 miesięcy spodziewana jest Opinia Rzecznika Generalnego w tej sprawie a następnie wyrok ETS.

Ze względu na przedmiotowy i funkcjonalny związek z projektowaną ustawą oraz stosunkowo bliski termin wydania niewykluczone, że ww. wyrok może wpłynąć na ostateczny kształt projektowanych rozwiązań na dalszych etapach prac legislacyjnych.

Stanowisko RP prezentowane w ramach ww. sporu z KE, mimo iż jest zasadniczo przeciwne tezom zawartym w skardze KE, nie wyklucza, iż zasada swobody przepływu kapitału mogłaby znaleźć zastosowanie do działalności inwestycyjnej OFE oraz zarządzających nimi PTE.

II. Promowanie dodatkowego ubezpieczenia – Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE)

1. Projekt ustawy zakłada możliwość założenia dodatkowego indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego (IKZE), gdzie wpłaty (prywatne środki) oszczędzających na IKZE, będą odliczane od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych. IKZE jest pomyślane jako nowa, trzecia forma oszczędzania w tzw. III filarze (dobrowolne zabezpieczenie emerytalne) – obok indywidualnych programów emerytalnych IKE oraz Pracowniczych Programów Emerytalnych (PPE). Propozycja projektodawcy co do wprowadzenia IKZE wynika z oceny niewystarczającej efektywności obecnych, prawnie dopuszczalnych form oszczędzania w III filarze – nowe rozwiązanie ma zachęcić „obecnie pracujących” do dodatkowego, indywidualnego gromadzenia oszczędności do wykorzystania w okresie emerytalnym.

2. Przewidywana propozycja zakłada m.in.:

a) współistnienie IKZE obok IKE oraz PPE,

OFE - obecnie obowiązujących regulacji ustawowych dotyczących działalności lokacyjnej OFE należy uznać za naruszające swobodę przepływu kapitału.

Dla poparcia powyższego warto przeanalizować zasadnicze argumenty, którymi posługuje się Rząd RP w sprawie C-271/09 dla uzasadnienia dopuszczalności - w świetle prawa Unii Europejskiej - utrzymywania w ustawie o OFE ograniczeń inwestycyjnych w zakresie możliwości lokowania aktywów OFE pochodzących z części obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne.

Mając na względzie istotne różnice w konstrukcji oszczędzania w OFE w oparciu o obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne (tzw. II filar) oraz w oparciu o prywatne środki, dobrowolnie powierzone przez oszczędzającego i gromadzone na IKZE przez OFE (tzw. III filar), należy stwierdzić, iż argumenty, którymi posługuje się Rząd RP w ramach ww. sporu, są nieadekwatne lub niewystarczające dla uzasadnienia przewidzianych w projekcie ograniczeń w polityce inwestycyjnej, jaką OFE będą mogły prowadzić w zakresie aktywów zgromadzonych na IKZE oszczędzających.

Dla uzasadnienia powyższego, należy wskazać na następujące argumenty, o których wyżej mowa wraz ze wskazaniem okoliczności wskazujących na ich niezasadność zastosowania w analizowanej sprawie:

- wyłączenie zasad inwestycji OFE w zakresie dobrowolnych środków zgromadzonych przez oszczędzających na IKZE z prawa wspólnotowego nie wchodzi w rachubę na podstawie dawnego art.137 TWE wskazującego na wyłączną kompetencję Państwa Członkowskiego do regulowania obowiązkowych systemów ubezpieczeń społecznych lub (skoro w tym przypadku mamy do czynienia z ubezpieczeniem dobrowolnym) lub na podstawie dawnego art. 295 TWE (skoro z całą pewnością środki zgromadzone na IKZE w ramach OFE nie stanowią własności Skarbu Państwa),
- dopuszczalność stosowania ograniczeń inwestycyjnych OFE w zakresie środków gromadzonych na IKZE na podstawie art. 65 TFUE (tj. na podstawie wyłączeń zastosowania art. 63 TFUE – zwłaszcza ze względu na nadrzędny interes publiczny); trudno przyjąć, że ww. „jakościowe” i ilościowe ograniczenia – jako nieproporcjonalne i dyskryminacyjne – znajdują w tym przypadku uzasadnienie na gruncie ww. postanowień Traktatu. W szczególności, uzasadnieniem dla takiego ograniczenia nie mogą być względy zapewnienia równowagi finansowej środków powierzonych OFE, skoro pozostałe, inne instytucje finansowe, uprawnione do prowadzenia IKZE, będą równolegle korzystały ze znacznie bardziej liberalnych zasad inwestowania środków gromadzonych na IKZE, podlegając jednocześnie przewidzianym przez prawo wspólnotowe w tej dziedzinie zasadom nadzoru makro- oraz mikroostrożnościowego,
- dopuszczalność stosowania ograniczeń inwestycyjnych OFE w zakresie środków gromadzonych na IKZE - ze względu na powierzenie przez Państwo zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym (tj. w oparciu o art.106 ust.2 TFUE) – nie wchodzi w rachubę –

W odniesieniu do proponowanych rozwiązań w zakresie utworzenia Indywidualnego Konta Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE) przez OFE należy zwrócić uwagę, iż budzą one wątpliwości w zakresie ich zgodności z prawem Unii Europejskiej – zwłaszcza w aspekcie swobody przepływu kapitału oraz świadczenia usług oraz równej konkurencji.

C. Uwagi szczegółowe

1) Art. 2 projektu ustawy – zmiany do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Projekt ustawy zwalnia w art. 21 w pkt 58b lit. a) wypłaty transferowe środków zgromadzonych przez oszczędzającego w IKZE pomiędzy instytucjami prowadzącymi IKZE. Projekt zmian ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych w art. 33e w ust. 5 nakłada obowiązek wypłaty transferowej środków zgromadzonych na IKZE oszczędzającego, przyznanych mu w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym, również na instytucje obowiązane do zaspokojenia roszczeń z umów o prowadzenie IKZE. Aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych dotyczących takich wypłat transferowych proponuję uzupełnienie pkt 58b w art. 21 o lit. c) w brzmieniu:

„c) w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym na IKZE oszczędzającego w rozumieniu ustawy o IKE.”.

Projekt ustawy zakłada także możliwość odliczenia od dochodu wpłat na IKZE. Wpłaty będą odliczane w zeznaniu podatkowym, stanowi o tym dodawany w art. 26 w ust. 1 pkt 6g. Zastrzeżenie to dotyczy wyłącznie odliczeń dokonywanych od dochodu opodatkowanego według skali podatkowej oraz od przychodu opodatkowanego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (zmiana art. 26 ust. 1 pkt 2b i ust. 6g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych; art. 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne). Brak jest analogicznego zastrzeżenia dotyczącego odliczenia wpłat na IKZE dokonywanego od dochodu opodatkowanego według 19% stawki na podstawie art. 30c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W związku z tym proponuję w art. 30c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dodanie ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Do odliczeń z tytułu wpłat na IKZE, o których mowa w ust. 2, art. 26 ust. 6g stosuje się odpowiednio.”.

Zmiana ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 40a – art. 40k) przewiduje prowadzenie subkonta w ramach konta ubezpieczonego prowadzonego w ZUS, na którym ewidencjonowane będą informacje o zwaloryzowanej wysokości wpłaconych składek wraz z wyegzekwowanymi od tych składek odsetkami za zwłokę. Składki zaewidencjonowane na subkoncie w ZUS będą podlegały podziałowi w razie rozwodu lub unieważnienia małżeństwa, ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między

3) Art. 6 projektu ustawy – zmiany do ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym (...)

Zwracam uwagę na proponowaną w art. 6 projektu zmianę pkt 2 w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, z późn. zm.), określającego wysokość płaconych przez PTE kosztów nadzoru. Obecny przepis art. 14 ust. 1 pkt 2 powyższej ustawy stanowi, iż PTE ponoszą koszty nadzoru do wysokości 0,14% składek wpłaconych w danym roku do zarządzanych przez nie OFE.

Jednocześnie, w myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad działalnością w zakresie funduszy emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych (Dz. U. Nr 220, poz. 1724), PTE ustala co miesiąc zaliczkę na poczet kosztów nadzoru nad rynkiem emerytalnym w wysokości 0,1064% sumy składek wpłaconych w danym miesiącu do OFE zarządzanego przez to PTE, przy czym sumę składek wpłaconych w danym miesiącu do OFE ustala się wg daty wpływu składek na rachunek funduszu.

Zgodnie z projektowaną zmianą, koszty te mają natomiast stanowić iloczyn średniej rocznej wartości aktywów OFE zarządzanego przez dane PTE oraz stawki nieprzekraczającej 0,016%, przy czym średnia roczna wartość aktywów OFE ma być wyliczana na podstawie wartości aktywów OFE ustalonej na ostatni dzień roboczy każdego miesiąca danego roku kalendarzowego. Należy zaznaczyć, że jest to istotna zmiana w zakresie zasad finansowania kosztów nadzoru przez PTE, tymczasem wpływ ten nie został przedstawiony i omówiony w OSR projektu.

W poniższej Tabeli 2 przyjęto - zawartą w Uzasadnieniu projektu - prognozę wartości składek odprowadzanych do OFE wg projektowanych zmian do 2020 r. oraz wysokości ponoszonych przez PTE kosztów nadzoru:

- jako maksymalny dopuszczalny limit zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami powyższej ustawy, tj. jako iloczyn składek wpłaconych w danym roku oraz stawki 0,14%;
- zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami powyższego rozporządzenia, tj. jako iloczyn wartości wpłaconych składek w danym roku (przyjmując, że stanowi ona sumę wartości składek wpłaconych w poszczególnych miesiącach danego roku) oraz stawki 0,1064%.

Tabela 2. Prognoza kosztów nadzoru ponoszonych przez PTE w latach 2010-20 zgodnie ze stawkami obowiązującymi wg obecnego stanu prawnego.

Rok	Składka na II filar (mld zł)	Składka do OFE (mld zł)	Oplata na KNF jako iloczyn składek oraz maksymalnej dopuszczalnej stawki 0,14 % (mln zł)	Oplata na KNF jako iloczyn składek oraz stawki 0,1064 % (mln zł)
A	B	C	D	E
2010	23,0	23,0	32,20	24,47
2011	24,0	11,7	16,38	12,45

	<i>składek (mln zł)</i>	<i>(mln zł)</i>	<i>aktywów (mln zł)</i>	<i>a obecnym maksymalnym limitem 0,14 % składek (mln zł)</i>	<i>0,1064 % składek (mln zł)</i>
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>E (D-B)</i>	<i>F (D-C)</i>
2010	32,20	24,47	31,94		
2011	16,38	12,45	37,34	20,96	24,89
2012	11,34	8,62	41,06	29,72	32,44
2013	14,84	11,28	44,94	30,10	33,66
2014	17,78	13,51	49,43	31,65	35,92
2015	20,30	15,43	54,50	34,20	39,07
2016	21,84	16,60	60,11	38,27	43,51
2017	24,64	18,73	66,30	41,66	47,57
2018	26,32	20,00	73,07	46,75	53,07
2019	28,14	21,39	80,38	52,24	58,99
2020	29,96	22,77	88,26	58,30	65,49
Razem				383,85	434,61

Na podstawie analizy powyższych danych można prognozować, iż wprowadzenie projektowanych zmian może być związane ze znacznym wzrostem kosztów nadzoru ponoszonych przez PTE w kolejnych latach. Jednocześnie, wpłynie to bezpośrednio na wzrost przychodów organu nadzoru, nie znajdujący odzwierciedlenia w zwiększeniu zakresu zadań statutowych realizowanych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. W OSR projektu nie przedstawiono wpływu powyższej proponowanej zmiany ani na działalność KNF, ani na sytuację PTE, oraz powodów wprowadzenia tej zmiany.

Niezależnie od powyższego pragnę wskazać, iż Najwyższa Izba Kontroli w „Informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2006 r.” zwróciła uwagę, że **koszty nadzoru powinny być rozliczane w oparciu o rzeczywiste koszty poniesione na nadzór nad działalnością poszczególnych rynków**. Wskazuje to w szczególności na potrzebę udoskonalenia zakresu oraz sposobu prowadzenia polityki informacyjnej przez KNF. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli wskazała, iż „(...) KNF powinna podjąć działania umożliwiające stworzenie spójnego i jednolitego systemu naliczania, wnoszenia i rozliczenia opłat na koszty nadzoru oraz przypisania kosztów działalności do nadzorowanych rynków”. Wyrazem troski Ministerstwa Finansów o ten istotny aspekt funkcjonowania KNF są prace prowadzone obecnie na forum powołanej przy Radzie Rozwoju Rynku Finansowego Grupy Roboczej ds. finansowania kosztów nadzoru nad rynkiem finansowym, których celem jest określenie koherentnego i transparentnego modelu finansowania nadzoru nad wszystkimi sektorami rynku finansowego.

Biorąc powyższe pod uwagę jestem przeciwny proponowanemu na tym etapie znacznemu, kilkrotnemu w perspektywie 10 lat, zwiększeniu maksymalnej granicy ponoszonych przez PTE kosztów nadzoru.

projektodawcę skutku prawnego. Zgodnie bowiem z art. 56 § 1 - 3 kks podlega odpowiedzialności karnej skarbowej podatnik, który składając organowi podatkowemu, innemu uprawnionemu organowi lub płatnikowi deklarację lub oświadczenie, podaje nieprawdę lub zataja prawdę albo nie dopełnia obowiązku zawiadomienia o zmianie objętych nimi danych, przez co naraża podatek na uszczuplenie. Znamion powyższego czynu zabronionego związanego z naruszeniem wynikających z prawa podatkowego obowiązków podatkowych nie wypełnia natomiast zachowanie opisane w art. 33b ust. 2 projektu ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych, które odnosi się nie do podatników, a do oszczędzających w IKZE osób fizycznych, zobowiązanych do złożenia niepodatkowego oświadczenia przed instytucją finansową, którą trudno uznać za wskazany w art. 56 kks inny uprawniony organ do przyjmowania deklaracji podatkowych lub oświadczeń mających podatkowe znaczenie. Należy przy tym zaznaczyć, iż przepis art. 53 § 1 kks definiuje czyn zabroniony jako zachowanie o znamionach określonych w kodeksie (tj. w ustawie Kodeks karny skarbowy), chociażby nie stanowiło ono przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego. Określenie czynu zabronionego jako przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego może nastąpić tylko w niniejszym kodeksie. Z powyższego zatem jasno wynika, iż w celu wystąpienia czynu zabronionego niezbędne jest zachowanie wyczerpujące znamiona określone w Kodeksie karnym skarbowym, co w omawianym przypadku nie występuje.

Stąd też, jeżeli intencją projektodawcy było objęcie odpowiedzialnością karną oszczędzającego, który podaje nieprawdę lub zataja prawdę w składanym do instytucji finansowej oświadczeniu, zamiar ten może zostać osiągnięty poprzez wprowadzenie regulacji nakładającej na oszczędzającego składającego przedmiotowe oświadczenie rygor odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

Mając powyższe na uwadze proponuję projektowanemu art. 33b ust. 2-3 ustawy o *indywidualnych kontach emerytalnych* nadać następujące brzmienie:

„Art. 33b ust. 2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego „oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

ust. 3. Przed złożeniem oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, instytucja finansowa odbierająca takie oświadczenie jest obowiązana uprzedzić oszczędzającego, że w przypadku gromadzenia środków na więcej niż jednym IKZE, z zastrzeżeniem art. 23, opodatkowaniu, w trybie i na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych, podlegają przychody uzyskane z tytułu gromadzenia środków na wszystkich IKZE.”.

- 1) w latach 2012-2014 nie może przekroczyć kwoty wynikającej z art. 19 ust. 1 pkt 1,
 - 2) w latach 2015-2016 nie może przekroczyć kwoty wynikającej z art. 19 ust. 1 pkt 2
- niniejszej ustawy.

2. Do wysokości odliczenia, o którym mowa w ust. 1, przepis art. 33d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio.”

Przyjęcie tej zmiany spowoduje konieczność dokonania zmiany redakcyjnej polegającej na zastąpieniu w art. 2 w pkt 4 w lit.a (dotyczącym ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych) wyrazu „przepisach” wyrazem „ustawie”.

- 7) Projektowane przepisy przewidują zwolnienie od podatku dochodowego od osób fizycznych wypłat transferowych środków zgromadzonych przez oszczędzającego w IKZE na IKZE osoby uprawnionej, na podstawie dyspozycji oszczędzającego na wypadek jego śmierci. W przypadku, gdy wypłata taka dokonywana będzie z IKZE ubezpieczonego na IKZE jego spadkobiercy będzie podlegała podatkowi od spadków i darowizn.

Analiza projektowanych przepisów dotyczących funkcjonowania systemu emerytalnego prowadzi do wniosku, że na podstawie art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 768) przepisom tej ustawy będzie podlegało nabycie tytułem dziedziczenia:

- środków zgromadzonych na IKZE oraz
- środków zewidencjonowanych na subkoncie ubezpieczonego w ZUS.

Mając na względzie, że nie podlega podatkowi od spadków i darowizn nabycie w drodze spadku środków zgromadzonych na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego, zasadne jest wyłączenie także od opodatkowania tym podatkiem nabycia tytułem dziedziczenia środków zewidencjonowanych na subconcie spadkodawcy w ZUS.

Ze względu na objęcie podatkiem od spadków i darowizn nabycia tytułem dziedziczenia środków zgromadzonych na IKZE niezbędne jest wprowadzenie w ustawie o podatku od spadków i darowizn poniższych zmian.

„W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (t. jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 768) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 po pkt 6 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) nabycie w drodze dziedziczenia środków zewidencjonowanych na subconcie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.³⁾.”;

- 2) w art. 4a w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

w ZUS jest konieczność określenia w ustawie o podatku od spadków i darowizn zasad opodatkowania nabycia tych środków przez spadkobierców.

W związku z tym, że w obecnym stanie prawnym nie podlega podatkowi od spadków i darowizn nabycie w drodze spadku środków zgromadzonych na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego, proponuje się wyłączenie także od opodatkowania tym podatkiem nabycia tytułem dziedziczenia środków zewidencjonowanych na subkoncie spadkodawcy w ZUS.

Nabycie w drodze dziedziczenia środków zgromadzonych na IKZE, co do zasady, będzie podlegało opodatkowaniu, przy czym z całkowitego zwolnienia podatkowego będą mogły skorzystać osoby wymienione w art. 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn, jeżeli zgłoszą to nabycie organowi podatkowemu w terminie 6 miesięcy od dnia wypłaty pierwszej raty, wypłaty jednorazowej albo wypłaty transferowej środków.

Proponuje się określenie momentu powstania obowiązku podatkowego w przypadku dziedziczenia środków zgromadzonych na IKZE – na chwilę wypłaty transferowej środków, wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, gdyż w tym momencie jest niewątpliwie znana wartość nabytych środków. Wartość środków w tym dniu będzie też stanowiła podstawę opodatkowania.

Projektowane zmiany w ustawie o podatku od spadków i darowizn w zakresie opodatkowania dziedziczenia środków zgromadzonych na IKZE, wymagają nałożenia na instytucje finansowe obowiązku informowania organów podatkowych o wartości tych środków w dniu wypłaty pierwszej raty, wypłaty jednorazowej albo wypłaty transferowej.”.

Niezależnie od powyższego, doprecyzowania i uzupełnienia wymaga zdanie na stronie 18 uzasadnienia projektu rozpoczynające się od wyrazów „Projekt określa, że w przypadku śmierci oszczędzającego...”, gdyż wskazano w nim, że „osobą uprawnioną” do otrzymania środków w przypadku śmierci oszczędzającego jest osoba wskazana w umowie o prowadzenie IKZE. Należy zauważyć, że w przypadku braku dyspozycji oszczędzającego na wypadek jego śmierci uprawnionymi do nabycia środków zgromadzonych na IKZE będą spadkobiercy (z wyjątkiem przypadku, gdy IKZE prowadzi zakład ubezpieczeń).

D. Uwagi do uzasadnienia i OSR

- 1) Proponuję w uzasadnieniu, w części dotyczącej zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych, po zdaniu „W konsekwencji, nie chcąc pogorszyć warunków przenoszącego oszczędności, proponuje się aby kwota środków przekazana z IKE na IKZE była także zwolniona od podatku dochodowego (str. 12 uzasadnienia).” dodać: „Środki przenoszone z IKE na IKZE będą stanowić wpłatę na IKZE. Wpłata ta będzie podlegać odliczeniu od dochodu na zasadach